

MØTEPROTOKOLL

Eidskog kontrollutvalg

Dato: 24.01.2019 kl. 08:15-15.30.

Sted: Møterom 1. etg.

Arkivsak: 18/00087

Tilstede: Sidsel Mobrenna (H), Stine Morken Bakken (Frp), Elida Asp (Ap), Per Ole Rønning (V)

**Møtende
varamedlemmer:**

Forfall: Arild Christiansen (Sp) (permisjon)

Andre: Kommunalsjef Jon Egil Pettersen og rektor Kjell Ivar Brustad til sak 1/19
Ordfører Kamilla Thue til sak 3/19
Rådmann Trond Stenhaug til sak 7/19
Daglig leder Morten Alm Birkelid til sakene 8/19-11/19. Han var også til stede under sakene 12/19-13/19.

Protokollfører: Torgun M. Bakken

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
1/19	18/00063-50	Sak 1/19 Informasjon om skolemiljøet ved Skotterud skole.	3
2/19	18/00223-1	Sak 2/19 Referater, orienteringer og diskusjoner.	5
3/19	18/00068-13	Sak 3/19 Samtale med ordfører.	6
4/19	18/00002-5	Sak 4/19 Kontrollutvalgets årsrapport 2018.	9
5/19	18/00013-22	Sak 5/19 Kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.	10

<u>6/19</u>	18/00171-10	Sak 6/19 Bestilling av selskapskontroll i tråd med plan for selskapskontroll.	11
<u>7/19</u>	18/00063-49	Sak 7/19 Samtale med rådmannen.	12
<u>8/19</u>	18/00216-9	Sak 8/19 Varslersak i Eidskog, vurdering av videre oppfølging .	14
<u>9/19</u>	18/00013-26	Sak 9/19 Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet.	20
<u>10/19</u>	18/00013-30	Sak 10/19 Statusrapport oppdragsavtalen 2.halvår 2018 (pr. 31.12.18)	21
<u>11/19</u>	18/00013-27	Sak 11/19 Oppdragsavtalen for 2019.	23
<u>12/19</u>	18/00091-16	Sak 12/19 Eventuelt.	25
<u>13/19</u>	18/00092-16	Sak 13/19 Evaluering av kontrollutvalgets møte.	26

Sak 8/19 ble behandlet for lukkede dører iht. koml. § 31 nr. 2, jf. FVL § 13, 1. ledd pkt. 1)

Det var ingen merknader til innkallingen eller sakslisten.

UNDERSKRIFTER:	
Vi bekrefter med våre underskrifter at møtebokens blader, som vi har signert, er ført i samsvar med det som ble bestemt på møtet.	
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

UTSKRIFTER:
Møtebok er sendt til: Kontrollutvalget, ordfører, rådmann, Hedmark Revisjon IKS og lokalpressen. Innkallinger og møtebøker ligger også på http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/eidskog-kommune/ under «Møter».

Saker til behandling

Sak 1/19 Informasjon om skolemiljøet ved Skotterud skole.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	1/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Saksframstilling:

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelsen ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og de ulike oppgavene i kommunen.

Kontrollutvalget har i sin tiltaksplan sagt at de ønsker en generell informasjon om **det psykososiale skolemiljøet ved Skotterud skole.**

Vi har bedt kommunalsjef Jon Egil Pettersen om å komme og orientere

Møtebehandling

Kommunalsjef Jon Egil Pettersen og rektor på Skotterud skole Kjell Ivar Brustad var til stede under behandlingen.

KU-medlem orienterte om at han er samboer med rektor på en privat skole i Eidskog, og ba om tilbakemelding på om det var noen som mente at dette var problematisk i forhold til denne saken. Han ble vurdert som habil.

Pettersen orienterte kort om hvordan det jobbes med det psykososiale skolemiljøet i Eidskog kommune, generelt. Skoleeier skal legge til rette for at rektorene kan jobbe for et godt miljø i skolen.

Brustad orienterte om det samme, men relatert til Skotterud skole. Elevundersøkelsen er et godt utgangspunkt. Helsesøster og sosiallærer er knyttet til skolen. Eventuelle oppfølginger tas opp i «helseteam». Det er også flere andre team og treffpunkter for å kunne ta opp konkrete saker.

Det er selvsagt fortsatt en del problemer, men det handler om hvordan en løser eller jobber med dette. Fokuset skal vekk fra at det er noe «feil» med eleven, til hvordan «nettverket» kan være med på å avhjelpe problemet. Dialogen med hjemmet er viktig.

Psykiatri er en økende utfordring, men kommunen har både skolepsykolog og andre fagpersonell til hjelp i slike situasjoner.

Innsatsteam er et nytt tiltak. Rektor, sosiallærer, kontaktlærer og helsesøster er innsatsteam på den enkelte skole. I tillegg er det et innsatsteam på kommunenivå, som ledes av leder for barnehuset. Disse kan brukes bl.a. i forhold til mobbing.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Sak 2/19 Referater, orienteringer og diskusjoner.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	2/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Saksframstilling:

Orienteringer/diskusjoner

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (**hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige**).
 - Saker fra formannskapet: Sidsel Mobrenna
 - Saker fra familie, oppvekst og undervisning: Stine Morken Bakken
 - Saker fra plan og samfunn: Arild Christiansen
 - Saker fra helse, omsorg og levekår: Per Ole Rønning
 - Saker fra trepartsutvalget: Elida Asp
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- Oversikt over oppfølging av KU-saker, hva er mottatt og hva er restansene? En oppdatert oversikt over oppfølging av KU-saker ligger på <http://www.gsi.no/kontrollutvalgene/eidskog-kommune/>
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene, tiltaksplanen og temaer (jf. OA og plan for FR).
- Tilsynssaker. Sekretariatet tar fortløpende med tilsynsrapporter i møtene, hvert halvår får kontrollutvalget en oversikt over alle rapporter og oppfølginger. (Sakene med spørsmålstegn under «tilsyn lukket» har ikke sekretariatet etterspurt (åpnede tilsynssaker, UO-saker), og vi vet derfor ikke om de er lukket).

Møtebehandling

Kontrollutvalget fikk utdelt FSK-oversikt 9.1.19.

I tillegg fikk kontrollutvalget en e-postveksling med rådmannen, vedrørende «permisjon» for Arild Christiansen.

Kontrollutvalget diskuterte noen av sakene og ga en gjensidig orientering.

Kontrollutvalget diskuterte tiltaksplanen og hva som skal legges inn.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Sak 3/19 Samtale med ordfører.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	3/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget inviterer ordfører Kamilla Thue til en samtale hvor det kan diskuteres generelle problemstillinger i Eidskog kommune.

Som et fast punkt tar vi med spørsmålet om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøres oppmerksom på?

I tillegg ønsker kontrollutvalget en orientering rundt selskapet Visit Kongsvingerregionen og Eidskog sin deltakelse i dette selskapet.

Møtebehandling

Ordfører Kamilla Thue var til stede under behandlingen.

I samtalen med ordfører ble følgende temaer berørt:

- Visit Kongsvingerregionen. Ordfører orienterte om selskapet.
 - Det er nå bare offentlige eiere.
 - Det ble avholdt generalforsamling 30.10.18.
- Det er avholdt 2-dagers ordfører/rådmannsmøte i Oslo. Det skal også være et regionrådsmøte med det første, og digitalisering er et viktig punkt.
- Det er en positiv progresjon for at det blir politistasjon på grensen.
- Bredbåndsutbygging. Det blir nå anbudsinnbydelser.
- Børli-verksted. Oppfølging av jubileet.
- Det arbeides for å få til vernepleierutdanning i regionen.
- Diskusjoner om hvordan skal regionrådene organiseres i Innlandet.
- Overføring av sykehuset til Ahus fra 1. februar.
- Christiansen sin «permisjon» fra kontrollutvalget.
- Møter i de forskjellige utvalgene. Kontrollutvalget tar en gjennomgang av disse i hvert møte. Orientering i formannskapsmøter, blir dette gitt skriftlig? Noe blir gitt skriftlig, sier ordføreren. Ordfører vurderer prosessen rundt eventuell utsendelse av informasjon i forhold til formannskapets møte.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Sak 4/19 Kontrollutvalgets årsrapport 2018.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	4/19

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget årsrapport for 2018 vedtas.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2018 til orientering.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget skal rapportere om sin virksomhet til kommunestyret. I kontrollutvalgets årsplan for 2019, under pkt. 4.7, er det sagt følgende om kontrollutvalgets rapportering:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2018 behandles i det første møtet i 2019, og oversendes deretter kommunestyret til orientering. Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten

Kontrollutvalget er kommunestyrets organ, og kontrollutvalget håper at årsrapporten vil være et godt hjelpemiddel for kommunestyret, til å få informasjon om kontrollutvalgets virksomhet i året.

Møtebehandling

Sekretariatsleder orienterte kort om rapporten, og kontrollutvalget kom med noen innspill.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kontrollutvalgets årsrapport for 2018 vedtas.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2018 til orientering.

Sak 5/19 Kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	5/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget slutter seg til de vurderingene som går fram av

1. Vurdering av regnskapsrevisjon pr. 31.12.18.
2. Vurdering av forvaltningsrevisjon pr. 31.12.18.

Saksframstilling:

Som det går fra av koml. § 77 nr. 4 og forskrift om kontrollutvalg (bl.a. § 6), har kontrollutvalget et tilsynsansvar ovenfor regnskapsrevisjon. NKRF¹ har gitt ut en veileder med anbefalinger om hvordan dette kan gjennomføres. Mange av anbefalingene følges allerede, men vi tar en gjennomgang her for å vurdere de forskjellige punktene, jf. vedlegg 1.

Selv om det ikke går direkte fram av lovteksten, så har NKRF også laget en veileder for kontrollutvalgets tilsynsansvar for forvaltningsrevisjon. En skjematisk framstilling av denne oppfølgingen ligger i vedlegg 2.

På denne måten anses kontrollutvalgets tilsynsansvar som dokumentert.

Møtebehandling

Kontrollutvalget diskuterte saken.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til de vurderingene som går fram av

1. Vurdering av regnskapsrevisjon pr. 31.12.18.
2. Vurdering av forvaltningsrevisjon pr. 31.12.18.

¹ Norges Kommunerevisorforbund

Sak 6/19 Bestilling av selskapskontroll i tråd med plan for selskapskontroll.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	6/19

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget viser til plan for selskapskontroll for Eidskog kommune for 2018-2019 og bestiller en prosjektplan knyttet til selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i GIR IKS.
2. Prosjektplanen, sammen med forslag til problemstillinger, legges fram i neste møte..

Saksframstilling:

Kommunestyret vedtok i sak 6.12.18, sak 096/18 en revidert plan for selskapskontroll for **2018-2019**. I henhold til denne planen skal det i perioden gjennomføres følgende kontroll:

Selskap	Kontroller	Kommentarer
GIV IKS	• Forvaltningsrevisjon	Kompetanse, kultur og organisering.
GIR IKS	• Forvaltningsrevisjon	Selvkostbestemmelsene
Eidskog-Stangeskogene AS	• Eierskapskontroll.	

Kontrollutvalget bestiller i første omgang en prosjektplan fra Hedmark Revisjon IKS, som legges fram i neste møte i kontrollutvalget. Da tar kontrollutvalget stilling til hvilke problemstillinger som ønskes belyst.

Møtebehandling

Kontrollutvalget diskuterte saken og sluttet seg til forslaget.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kontrollutvalget viser til plan for selskapskontroll for Eidskog kommune for 2018-2019 og bestiller en prosjektplan knyttet til selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i GIR IKS.
2. Prosjektplanen, sammen med forslag til problemstillinger, legges fram i neste møte.

Sak 7/19 Samtale med rådmannen.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	7/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget innkaller rådmann Trond Stenhaug til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Eidskog kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen:

- *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet.*
- *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
- *Registrerte åpne tilsynssaker (ikke ordinære varslede tilsyn) siden forrige møte (enhet, sak/tema (ikke navn)).*
- *Sykefraværet i kommunen.*

I tillegg bes det om at rådmannen legger frem en oversikt over oppfølging av kommunesaker og spesielt ikke oppfulgte KS-saker i 2018.

Møtebehandling

Rådmann Trond Stenhaug var til stede under behandlingen.

I samtalen med rådmannen ble følgende temaer berørt:

- Økonomi.
 - Arbeidet med årsavslutningen er i rute.
 - Det som fortsatt er usikkert er refusjonen for ressurskrevende brukere.
 - Men det ligger an til et resultat i 0.
- Rådmannen orienterte om budsjettets verbalpunkter (budsjett 2019). Det går an å be ordfører om at denne informasjonen også settes opp i kommunestyret.
- Ingen anmeldelser, varslinger eller tilsynssaker siden siste møte.
- Sykefravær 7,16 %, pr. november 2018.
- Oppfølging av KS-saker – utsettes til neste møte.

Kontrollutvalget tok opp følgende:

- Protokoller fra ulike utvalg, eks. formannskapet. Det er mange orienteringssaker, (eks. status bredbånd) som sikkert mange andre også hadde hatt nytte av å se. Kan noe av dette også sendes ut til partiene, legges ved protokollen som informasjon eller på andre måter blir gjort kjent.
- Etiske retningslinjer, hva ble egentlig vedtatt i kommunestyret? Saken tas opp i neste møte.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.

Sak 8/19 Varslersak i Eidskog, vurdering av videre oppfølging.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	8/19

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget ber Hedmark Revisjon IKS gjennomgå saken for å vurdere om det er grunnlag for å gå videre med saken og eventuelt på hvilken måte.
2. Hedmark Revisjon IKS bes om å innhente nødvendig ekstern juridisk kompetanse på området, for å bistå med disse vurderingene.
3. Det forutsettes at varsleren/varslerens advokat gir sin tilslutning til at hele saken kan oversendes Hedmark Revisjon IKS og den eksterne juridiske bistanden som benyttes.
4. Resultatet av gjennomgangen legges fram for kontrollutvalget så snart som mulig, og senest til møtet 7.3.19.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget mottok i første halvdel av august 2018 en henvendelse som det ble gitt foreløpig orientering om i kontrollutvalgets møte 23.8.18, og som deretter ble satt opp til behandling i møte 14.9.18. Videre er saken behandlet i kontrollutvalgets møter 18.10.18, 1.11.18 og 15.11.18. Saken ble behandlet for lukkede dører i kontrollutvalget i alle møtene, iht. koml. § 31. nr. 2, jf. FVL § 13, 1. ledd, pkt. 1). Etter hvert er saken blitt omtalt som en varslersak.

Kontrollutvalget behandlet i forrige møte (13.12.18) en sammenstilling av saken så langt, hva kontrollutvalget har gjort og hvilke vedtak som er fattet i saken. Denne ble sendt kommunestyret til orientering (KU-sak 81/18).

Kontrollutvalget har håndtert denne saken som et **tilsynsorgan** og har gjort forsøk på å få komme i kommunestyret og legge fram en sak om bevilgning av midler for en ekstern undersøkelse. Dette har ikke kontrollutvalget fått anledning til. Det har aldri vært meningen at hele saken skulle behandles i kommunestyret, dette ble også meddelt fungerende ordfører i brev av 18.10.18:

Det eneste som kontrollutvalget ønsker, er å be om at det blir igangsatt en uavhengig undersøkelse/granskning av saken – og det burde være i alles interesse!

Kontrollutvalget har ikke tatt stilling til innholdet i saken, men det som hevdes er så alvorlig at kontrollutvalget ikke kan la være å gjøre noe. Saken kan ikke oversendes fungerende rådmann², da den inneholder taushetsbelagt informasjon og kontrollutvalget kan selvfølgelig ikke bryte taushetsplikten. I hele tatt, så prøver kontrollutvalget å opptre så korrekt som overhodet mulig.

Kommunestyret skulle ikke ta stilling til annet enn å svare på om det skal igangsettes en prosess - de skulle ikke på nåværende tidspunkt ta stilling til innholdet i saken. Dette er ikke en forvaltningsrevisjon som rådmannen skal ha anledning til å uttale seg om. Det er ikke gjort noen undersøkelser enda. Det er selve prosessen/undersøkelsen/granskningen som skal ivareta rettssikkerheten til alle involverte - også de det varsles om.

² Det skulle stått fungerende ordfører og ikke fungerende rådmann (beklager skrivefeilen).

Kontrollutvalget informerte i et møte 8.10.18, både ordfører, fungerende ordfører og rådmann om at de hadde mottatt en henvendelse. Det ble skrevet et referat fra møtet (kun lagt fram for kontrollutvalget), hvor det bl.a. står følgende (med sekretariatsleders understreking i ettertid):

På grunn av taushetsplikten ble det gitt veldig få opplysninger i møtet, og det ble heller ikke nevnt noe om hvem varsleren var. Kontrollutvalgets leder sa at kontrollutvalget hadde bare to muligheter for håndteringen, det ene var å be kommunestyret bevilge midler til en undersøkelse/granskning og det andre var å gi beskjed til advokaten at det ikke ble satt opp noen sak i kommunestyret. I sistnevnte alternativ vil sannsynligvis kommunen få en rettssak mot seg.

I tillegg har fungerende ordfører blitt informert om kontrollutvalgets rolle av varslers advokat i brev av 19.10.18, hvor hun sier at kontrollutvalgets «fokus var å få lagt til rette for en saksbehandlingsprosess som tilfredsstiller lovgivers krav forsvarlighet og objektivitet ...» Det sies videre: «Det er således feil å snakke om KU sin kompetanse til å behandle innholdet i varslert materielt. Saken befinner seg på et helt annet nivå enn saksbehandling av selve varselet». Det skulle dermed ikke være noen tvil om hvilken hensikt som kontrollutvalget hadde, med å be om å få legge fram en sak for kommunestyret.

Informasjonen om hva som kontrollutvalget hadde tenkt å legge fram for kommunestyret (altså begrunnelsen for at de skulle be om midler til en bestilling) hadde kontrollutvalgets leder kunnet orientere nærmere om i kommunestyrets møte 23.10.18, hvis hun hadde fått muligheten til det. Dette ble hun som kjent, nektet.

Kontrollutvalget har ingen formell rolle i forhold til kommunens rutiner for varsling etter arbeidsmiljølovens bestemmelser, men fordi alle aktuelle varslingsmottakere i den interne varslingsordningen (etter arbeidsmiljøloven) ble ansett som inhabile og ettersom varslingsrutinen ikke inneholdt opplysninger om hvem som eventuelt skal motta et varsel dersom ledelsen er inhabil, ble den altså sendt til kontrollutvalget. I ettertid har arbeidsmiljøutvalget laget ny varslingsplakat (21.11.18) (se vedlegg 3). I denne varslingsplakaten er det sagt at det er opprettet et eksternt varslingssekretariat til å motta varselet dersom ledelsen er inhabil, og denne oppgaven er gitt til Campell & Co. Etter det vi har forstått, er dette også kommunens juridiske rådgiver, som bl.a. har gitt kommunen råd i denne varslingssaken og det kan derfor stilles spørsmål om en slik rådgiver for kommunen er uavhengig nok til å være varslingssekretariat.

I kommunestyrets møte 13.11.18 ble tidligere ordfører Knut Gustav Woie valgt som settevaraordfører på grunn av fungerende ordførers inhabilitet. Kommunestyrets vedtak i sak 079/18 var som følger:

1. Som settevaraordfører for å håndtere mottatte henvendelse i mulig varslingssak velges Knut Gustav Woie, Senterpartiet.
2. Saken oversendes settevaraordfører umiddelbart og uten ugrunnet opphold.
3. Settevaraordfører vurderer sakens innhold og videre fremdrift, og ivaretar denne i tråd med retningslinjer og prosedyrer for slik saksbehandling.

Kontrollutvalget hadde oppfattet det slik at Woie skulle bistå med å få lagt fram saken fra kontrollutvalget i kommunestyret, men ut fra det vi har forstått i ettertid, var tanken at kontrollutvalget skulle oversende hele varslersaken til Woie og at han skulle håndtere den videre. Men det er jo som advokat Birthe Eriksen ph.d sier i sitt innlegg i Glåmdalen

17.12.18: «En folkevalgt skal imidlertid ikke bedrive saksforberedelse». Det er jo selvsagt helt riktig. Det står følgende i Kontrollutvalgsboken³ på side 5 om kontrollutvalgets rolle i forbindelse med granskning (se også videre utdypinger om eventuell granskning nedenfor):

Kontrollutvalget må sørge for at gransker har tilstrekkelig kompetanse og tillit. Kapasitet og uavhengighet er sentrale faktorer som må vurderes. Det må stilles strenge krav til kompetansen, og det er avgjørende at det i ettetid ikke kan stilles spørsmål ved kvalifikasjonene og habiliteten til de som deltar i granskningen. Granskerne må ha nødvendig utredningskompetanse og være uavhengig av granskningsobjektet.

Det er sendt inn lovlighetsklage på kommunestyrets vedtak i sak 079/18 (og valgkomiteens vedtak i sak 019/18), og dette skal håndteres av Fylkesmannen i Oslo og Viken, ettersom Fylkesmannen i Hedmark erklærte seg inhabile til å behandle lovlighetsklagen. Det har ikke kommet noe vedtak på klagen enda.

Etter at kommunestyret vedtok at Woie skulle håndtere varselet, så trakk varslerens advokat saken fra kontrollutvalget, som en midlertidig løsning for å sikre forsvarlig saksbehandling. Ifølge advokat Birthe Eriksen ph.d så er både Woie og Campell & Co inhabile til å håndtere varselet. Det er derfor ikke på noe tidspunkt aktuelt for kontrollutvalget å oversende varslingsaken til noen av disse aktørene. Hvis varselet skal sendes det nye varslingssekretariatet, så må i så fall varsleren/varslerens advokat gjøre dette selv.

Kontrollutvalget har nå fått varslingsaken tilbake (mottatt 13.1.19) for å kunne få bestilt en foreløpig gjennomgang av saken. Kontrollutvalget vil bestille en vurdering⁴ av om det er grunnlag for å be om en fullstendig undersøkelse/granskning av saken (se henvisningen til Kontrollutvalgsboken side 35 nedenfor). Bestillingen sendes Hedmark Revisjon IKS, hvor kontrollutvalget samtidig ber om at revisjonen knytter til seg juridisk kompetanse til å vurdere saken.

Det er ikke som varslingsinstitutt som kontrollutvalget har tatt tak i denne saken, men som tilsynsorgan (som også nevnt ovenfor). Det er en viktig forskjell. Vi kan i denne forbindelsen henvise til det som står i Kontrollutvalgsboken på side 31:

Ansatte i kommunen kan varsle til kontrollutvalget dersom de har avdekket kritikkverdige forhold, eller dersom etablerte varslingsrutiner ikke fungerer. Kommunen har plikt til å legge til rette for varslingsrutiner om kritikkverdige forhold, og den som varsler har rett til vern mot gjengjeldelse.

På det tidspunktet som kontrollutvalget mottok varselet, hadde ikke kommunen varslingsrutiner som fungerte.

I forhold til eventuell granskning, så står det følgende i kontrollutvalgsboken på side 35 (med sekretariatsleders understrekninger):

En granskning er en undersøkelsesform som kontrollutvalg kan iverksette i ekstraordinære situasjoner, som for eksempel i forbindelse med mistanke om korrupsjon, trakassering og andre alvorlige forhold.

³ Jf. Kontrollutvalgsboken <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboken/id2468270/>

⁴ Forundersøkelse (fotnote føyd på i ettetid)

For å bestemme om det bør gjennomføres en granskning, må en først avklare at saken ikke omfattes av ordinær revisjon (regnskapsrevisjon eller forvaltningsrevisjon). En må se nærmere på hva slags forhold saken gjelder. Mens for eksempel iverksetting av forvaltningsrevisjoner ofte skjer på bakgrunn av en generell risikovurdering, vil en granskning være knyttet til en konkret hendelse eller konkret mistanke om at det foreligger et brudd på regelverket. En vil i større grad ha sett tegn til eller fått kunnskap om at det faktisk forekommer et regelbrudd. Slike saker vil ofte initieres ved at kontrollutvalget får informasjon fra revisjonen, gjennom tips/varsling fra ansatte i kommunen, innbyggere og/eller media. I tilfeller der det er snakk om varsling, skal kommunen sikre varslers rett til vern mot gjengjeldelse.

Det er ikke alltid mistanken er overbevisende. Det vil i slike tilfeller være tilrådelig å gjennomføre en forundersøkelse før granskning settes i verk, for å undersøke om en granskning er nødvendig. En slik forundersøkelse kan for eksempel bestå av intervju av varslere eller andre som har kjennskap til saken, dokumentasjonskontroll eller en kombinasjon av disse metodene.

Undersøkelse av systemsvikt vil være en viktig del både i en forvaltningsrevisjon og i en granskning. Men dersom det er mistanke om at svikten dreier seg om personlig ansvar, knyttet til en person eller en mindre personkrets, kan dette tale for å gjennomføre en granskning. Et annet forhold som vil være med på å avgjøre om det bør gjennomføres en granskning, vil være hvilke typer regelbrudd det er snakk om. Dersom det er mistanke om misligheter eller straffbare forhold, må kommunen også vurdere om saken bør anmeldes direkte til politiet, eller om det er nødvendig å gjennomføre en granskning for å få bedre informasjon om saksforholdene.

Kontrollutvalget har altså mulighet til å igangsette undersøkelse på området. I utgangspunktet mener kontrollutvalget at det er liten tvil om at «mistanken er overbevisende» (jf. det som er sagt i Kontrollutvalgsboken, som nevnt ovenfor), men for at saken skal bli så godt ivaretatt som mulig, er det viktig å få en ekstern vurdering av innholdet i saken, som grunnlag for en eventuell granskning/undersøkelse. Derfor bestiller kontrollutvalget en slik «forundersøkelse». Det er dette som kontrollutvalget har ment hele tiden, men som de ikke har hatt økonomisk mulighet til ut fra budsjettet for 2018. Det var derfor de ville ha saken til kommunestyret. Nå er det nytt år.

Kontrollutvalget sender ikke under noen omstendighet varslersaken til noen uten å ha fått en bekreftelse fra varsleren eller varslersens advokat om at dette er i orden. Det er forbudt å gi fra seg taushetsbelagt informasjon uten å ha tillatelse til dette. Dette legges derfor inn i vedtaket.

Hvis konklusjonen er at det er behov for en granskning, vil kontrollutvalget måtte sende saken til kommunestyret for å be om midler til dette.

Møtebehandling

Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid, deltok under behandlingen.

Saken ble foreslått å behandles for lukkede dører, dette ble enstemmig vedtatt, iht. koml. § 31 nr. 2, jf. FVL § 13, 1. ledd pkt. 1).

Kontrollutvalget fikk utdelt dokumentasjon/kommunikasjon siden forrige møte. Dette ble samlet inn igjen etter møtets slutt.

Etter at innkallingen ble sendt ut, har det foregått en kommunikasjon mellom varslersens advokat og Eidskog kommune v/ordfører og rådmann (heretter kalt «kommunen»). Kontrollutvalgets leder har mottatt kopi av kommunikasjonen. Sekretariatsleder har derfor laget et tilleggsnotat som tas inn under kontrollutvalgets behandling:

Det opplyses i brev av 16.1.19 fra kommunen at det vil bli valgt en setterrådmann i kommunestyrets møte 5.2.19, og de ber om at varslet skal oversendes den setterrådmannen som velges. Det står følgende i brevet:

«Eidskog kommunestyre har uttrykt gjennom behandling av sak om valg av settevaraordfører at hverken kontrollutvalget eller politisk eller administrativ ledelse skal behandle saken.»

Som nevnt i saksbehandlingen ovenfor, var kommunestyrets vedtak i sak 079/18 følgende:

1. Som settevaraordfører for å håndtere mottatte henvendelse i mulig varslingssak velges Knut Gustav Woie, Senterpartiet.
2. Saken oversendes settevaraordfører umiddelbart og uten ugrunnet opphold.
3. Settevaraordfører vurderer sakens innhold og videre fremdrift, og ivaretar denne i tråd med retningslinjer og prosedyrer for slik saksbehandling.

Det står ikke noe her at kontrollutvalget ikke skal få «behandle saken». Og hva menes egentlig med «behandle saken» i så fall? Kontrollutvalget har, som nevnt ovenfor, aldri ment å «behandle varslersaken», men de hadde forberedt en sak for kommunestyret, for å be om midler til en undersøkelse, og den hadde de i så fall oversendt Woie. Kontrollutvalget har hele tiden ment at andre eksterne og uavhengige fagpersoner med kompetanse på dette området, skal behandle saken, dvs. **vurdere** saken og sakens innhold. Dette går også fram av kontrollutvalgets sak 81/18.

Varslerens advokat svarer kommunen i brev av 16.1.19 at det godt kan tenkes at det kan være greit med en setterrådmann med at de *«forutsetter at dette skjer i dialog med kontrollutvalget – og i sammenheng med at utvalget får legge fram sitt forslag til vedtak for kommunestyret»*.

I brev av 19.1.19 fra kommunen til varslersens advokat er dette kommentert, ved at de skriver følgende: *«Kommuneledelsen forholder seg til at kommunestyret har tatt stilling til at de ikke ønsker at kontrollutvalget skal behandle denne saken»*. Det er viktig å presisere at kommuneledelsen fortsatt er inhabil. Men det hevdes likevel at kommunestyret har tatt stilling til at kontrollutvalget ikke skal ha befatning med en sak, uten at kommunestyret faktisk kjenner til saken i det hele tatt. En kan da stille spørsmål ved om dette er et vedtak som bygger på en forsvarlig saksbehandling i forkant.

Videre er det i brevet av 19.1.19 fra kommunen til advokaten også henvist til saksbehandlingen til kontrollutvalgets sak 81/18, hvor det er påstått at kontrollutvalget har tatt stilling til saken, bl.a. ved å henvise til at det sies «Varselet inneholder påstander om alvorlige lovbrudd og noen av dem vil kunne være straffbare». Det står at **«Varselet inneholder påstander...»** Det er ikke kontrollutvalget som påstår dette, men det er påstått dette i varselet (som også er omtalt i pressen).

Videre er det det også kritisert at det i sak 8/19 er sagt at kontrollutvalget mener at «det er liten tvil om at mistanken er overbevisende». Hvis ikke kontrollutvalget og sekretariatet hadde ment at det var «mistanke» om behov for en granskning (jf. det som er uttalt i veilederen ovenfor), så hadde de aldri satt i gang saken i det hele tatt. Det er ikke det samme som å ha tatt stilling til saken. Det er derfor kontrollutvalget, som nevnt utallige ganger tidligere, ønsker å få noen andre eksterne, til å ta stilling til om det er behov for en granskning av saken.

Velger kommunestyret å nekte kontrollutvalget å følge opp et varsel som de har fått, så vil dette være veldig spesielt. Det er positivt at det blir valgt en helt uavhengig setterrådmann (utenfor Hedmark/Oppland) og vedkommende vil kunne bidra til at den eventuelt bestilte forundersøkelsen kommer tilbake til behandling i kommunestyret. En setterrådmann er helt nødvendig for den videre prosessen i kommunen uansett.

Notat slutt.

Kontrollutvalget har gått igjennom notatet og gitt sin tilslutning til det som er foreslått.

Kontrollutvalget ønsker å presisere at alle vedtakene i denne saken har vært enstemmige, uavhengig av partitilhørighet.

Kontrollutvalget diskuterte videre om den siste kommunikasjonen vedrørende valg av setterrådmann (brev av 16.1.19 og 19.1.19) vil påvirke forslag til vedtak. Det gjør det ikke.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kontrollutvalget ber Hedmark Revisjon IKS gjennomgå saken for å vurdere om det er grunnlag for å gå videre med saken og eventuelt på hvilken måte.
2. Hedmark Revisjon IKS bes om å innhente nødvendig ekstern juridisk kompetanse på området, for å bistå med disse vurderingene.
3. Det forutsettes at varsleren/varslersens advokat gir sin tilslutning til at hele saken kan oversendes Hedmark Revisjon IKS og den eksterne juridiske bistanden som benyttes.
4. Resultatet av gjennomgangen legges fram for kontrollutvalget så snart som mulig, og senest til møtet 7.3.19.

Sak 9/19 Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	9/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar de oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorenes og regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet for Eidskog kommune for 2019 til orientering.

Saksframstilling:

Ifølge forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år legge fram en skriftlig egenevaluering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

I Hedmark Revisjon IKS innehar Lina Høgås, Jo Erik Skjeggstad og Laila Irene Stenseth har oppdragsansvaret for forvaltningsrevisjon. I den grad andre oppdragsansvarlige revisorer blir involvert i revidering a Eidskog kommune, legges det i så fall fram uavhengighetserklæringer for dem.

Oppdragsansvarlig revisor for regnskapsrevisjon er Reidun Vie.

Møtebehandling

Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid, deltok under behandlingen.

Han orienterte kort om uavhengighetserklæringene.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalget tar de oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorenes og regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet for Eidskog kommune for 2019 til orientering.

Sak 10/19 Statusrapport oppdragsavtalen 2.halvår 2018 (pr. 31.12.18)

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	10/19

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget tar statusrapport for oppdragsavtalen pr. 31.12.18 orientering.
2. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Ubenyttede timer fra 2018 på 87 timer tilføres kontrollutvalgets budsjett i 2019 for kjøp av revisjonstjenester til Eidskog.

Saksframstilling:

En oppdragsavtale inneholder oversikt over planlagt tidsbruk på de forskjellige oppgavene som Hedmark Revisjon IKS skal utføre. Dette er antatt tidsbruk til **Regnskapsrevisjon**, **Bestilte revisjonstjenester** og **Annet** (se spesifisering på side 1).

Kontrollutvalget behandlet i møtet 1.2.18, sak 4/18, oppdragsavtale for 2018 med Hedmark Revisjon IKS. Den vedlagte (vedlegg 1) statusrapporten gir informasjon om ressursbruken pr. 2. halvår 2018 (dvs. pr. 31.12.18). Oppdragsavtalen for 2019 behandles i sak 11/19.

I henhold til den selskapsavtalen til Hedmark Revisjon IKS, som alle eierne vedtok i 2016, skal mer- eller mindreforbruk avregnes for hvert år. Som det går fram av statusrapporten, siste avsnitt, har Eidskog et mer forbruk på 87,25 timer, som tabellen under viser:

	Oppdr.avt. 2018	Brukt 2018 1. hå	Rest 1 hå	Brukt 2018 2. hå	Resultat 31.12.18
Regnsk.rev	760	429,75	330,25	320	10,25
Undersøk.	45		45		
FR	300	112	188		
SK	50	45	5		
Sum	395	157	238	153,5	84,5
Annet	70	58	12	19,5	-7,5
Totalsum	1225	644,75	580,25	339,5	87,25

Revisjonen skriver til slutt i statusrapporten om oppsummering økonomi:

- Med bakgrunn i det som fremkommer over er Eidskog kommune krediteres (godskrives) for kr 83 137 pr 31.12.18.

Kontrollutvalget fikk ikke benyttet alle timene til forvaltningsrevisjon i 2018, noe på grunn av utsettelsen av «Administrasjon og styring», jf. det som er sagt i kontrollutvalgets årsrapport for 2018. Det kan derfor være hensiktsmessig å be om at deler av dette tilgodebeløpet kan overføres til 2019. Sekretariatsleder legger derfor inn at 87timer overføres til 2019.

Møtebehandling

Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid, deltok under behandlingen.

Alm Birkelid orienterte om statusrapporten.

Det bestilte forvaltningsrevisjonsprosjektet om administrasjon og styring, som skulle leveres i 2018, er utsatt til 2019. Det er derfor en fordel om mindreforbruket på 87 timer kan overføres til 2019 (jf. også kontrollutvalgets årsrapport pkt. 3.3.1). Forvaltningsrevisjonen ble utsatt fordi administrasjonen holdt på med en omorganisering.

Videre orienterte han om en gjennomført benchmarking av revisjonstjenesten.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak, med unntak av at det legges inn et tilleggspunkt om at: Kontrollutvalget tar informasjonen om benchmarking av revisjonstjenesten til orientering. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kontrollutvalget tar informasjonen om benchmarking av revisjonstjenesten til orientering.
2. Kontrollutvalget tar statusrapport for oppdragsavtalen pr. 31.12.18 orientering.
3. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Ubenyttede timer fra 2018 på 87 timer tilføres kontrollutvalgets budsjett i 2019 for kjøp av revisjonstjenester til Eidskog.

Sak 11/19 Oppdragsavtalen for 2019.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	11/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Oppdragsavtalen med Hedmark Revisjon IKS for 2019 godkjennes.

Saksframstilling:

En oppdragsavtale gir informasjon om hvilke tjenester og hvilke ressurser som kontrollutvalget kan forvente å få fra Hedmark Revisjon IKS i 2019.

Tjeneste	Timer 2019	Timer 2018
Regnskapsrevisjon		
1 Revisjon kommunens årsregnskap	580	580
2 Attestasjoner og revisjonsuttalelser ⁵	125	125
3 Revisjon av beboerregnskap	20	20
4 Veiledning/bistand	35	35
SUM 1-4	760	760
Bestilte revisjonstjenester		
5 Bestilte mindre undersøkelser	45	45
6 Forvaltningsrevisjon	300	300
7 Selskapskontroll	50	50
SUM 5-7	395	395
Annet		
8 Møter i kontrollutvalg og k-styre	70	70
SUM TOTALT	1 225	1 225

Det er ikke lagt inn noen økning i antall timer i oppdragsavtalen i 2019, men det er en liten økning i timeprisen på kr 25. Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2019 for kjøp av revisjonstjenester bygger på denne oppdragsavtalen.

Møtebehandling

Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid, deltok under behandlingen.

Han orienterte om oppdragsavtalen.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

⁵ Innbefatter revisjon av spillemiddelregnskap

Vedtak

Oppdragsavtalen med Hedmark Revisjon IKS for 2019 godkjennes.

Sak 12/19 Eventuelt.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	12/19
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Møtebehandling

Votering

Vedtak

Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.

Sak 13/19 Evaluering av kontrollutvalgets møte.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eidskog kontrollutvalg	24.01.2019	13/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Evalueringen tas til etterretning.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget tar en evaluering av møtet. Hva var bra og hva kan eventuelt gjøres bedre?

Er det saker/informasjon/endringer som skal inn i tiltaksplanen? Eventuelle spørsmål til de som skal orientere i neste møte.

Møtebehandling

Kontrollutvalget tok en rask evaluering.

Kontrollutvalget mener at det har vært et bra møte og det er god dialog i utvalget.

Kontrollutvalget fant også ut at papirutsendelser i all hovedsak var unødvendig.

Votering

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Evalueringen tas til etterretning.